

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Vår dato: 12.08.2016

Vår ref.: 201603829-6

Arkiv: 312

Deres dato: 04.07.2016

Deres ref.: Roger Berg

Saksbehandler:

Stein Wisthus Johansen

Holmestrand kommune - Tillatelse til midlertidig nedtapping av dam Store Basseng i Holmestrand kommune

Vi viser til deres søknad av 04.07.2016 om tillatelse til midlertidig å kunne tappe ned dam Store Basseng i Holmestrand i forbindelse med rehabiliteringsarbeider.

Om søknaden

Holmestrand kommune søker med henvisning til vannressurslovens § 8 om å få midlertidig tillatelse til å senke vannstanden i dam Store Basseng. Damanlegget som er konsesjonsfritt, er fra ca. 1895 og ble opprinnelig bygget for isproduksjon. Dammen har ingen regulering og HRV er etablert ved et fast overløp på kote 53,75. Dammen ligger sentralt i bolig og parkområde nær Holmestrand sentrum og har per i dag ingen annen funksjon enn fordrøyningsmagasin for overflatevann og parkanlegg. Den tekniske tilstanden på damanlegget er meget dårlig med større sprekker. Det er nødvendig å gjennomføre tiltak på dammen for å tilfredsstille kravene i damsikkerhetsforskriften. Tekniske planer for rehabilitering av dammen er godkjent i NVE brev 200706711-49. Det søkes nå om å få senke vannstanden i dam Store Basseng med opp til 3,75 m i perioden 15. august til 31. november 2016 for å få gjennomført rehabiliteringsarbeidene. Dam rehabiliteringen vil i hovedsak omfatte graving og avdekking av oppstrøms fjellfundament, boring og innstøping av fjellbolter samt forskaling, armering og støpning av ny oppstrøms stabiliserende betongplate. I anleggsperioden vil tilløpet pumpes over damanlegget slik at nedstrøms naturlig avløp opprettholdes.

Under beskrivelsen av tiltakets virkninger på landskap og miljø siteres følgende: «Det er ikke forventet at tiltaket vil medføre varige skader på landskap og miljø. Magasinet til dam Store Basseng er relativt lite 40.000 m³ og tilsvarende er vassdraget. Vassdraget ligger i et gjennomregulert boligområdet, med veier samt annen infrastruktur. Det er ikke registrert viktige naturtyper eller truede arter i tilknytning til dam Store Basseng. Det er ikke kjent om det er fisk i magasinet eller eventuelt hvilke fiskearter som befinner seg der. Det som måtte være av fiskearter er uansett utsatt, da magasinet ikke har vassdrag store nok til å kunne transportere fisk verken i fra oppstrøms eller nedstrøms side. Vannkvaliteten er også til tider meget sediment holdig. Det forventes at eventuelle fisk og ferskvannsbiologi vil overleve i restvannføringen i magasinet og dermed bli begrenset påvirket av tiltaket. Det biologiske mangfoldet i strandsonen omkring magasinet vil bli berørt, det er ikke kjent at det her er viktige naturtyper. Anlegget

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

ligger inne i et parkområde og har typiske artsmangfold som ender, måker, gjess. Planlagte rehabilitering og magasinsenkning utføres etter hekkesesongen for disse, og antas derfor ikke påvirke disse nevneverdig.»

Under beskrivelsen av tiltakets virkninger i forhold til flom og erosjon siteres følgende: *«Anlegget har til en viss grad en dempningsfunksjon på lokalt overvannsnett. Nedtapping vil kun øke dempningen av overvannet. Området omkring magasinet har en del leir og overflate utsklidninger forekommer ved fullt magasin. Nedtapping vil kunne øke erosjon og nedslamming. Det forventes allikevel å ha begrenset skadevirkning.»*

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang og kommunens forberedelser har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale myndigheter for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette. Søknaden ble sendt på begrenset høring til Holmestrand kommune og Fylkesmannen i Vestfold med utsatt høringsfrist 08.08.2016. I forkant av NVEs behandling av søknaden hadde Holmestrand kommune bl.a. vært i kontakt med landbrukskontoret Hof, Holmestrand og Re og fått innspill til søknaden. En kopi av Landbrukskontorets høringsuttalelse til kommunen (datert 14.04.2016), ble sendt til NVE 02.08.2016 og er tatt med her. Holmestrand kommune har ikke sendt inn høringsuttalelse i denne omgang.

Fylkesmannen i Vestfold uttaler i e-post av 08.08.2016:

«Fylkesmannen har gjennomgått registreringene i Naturbase og Artsdatabanken og kan ikke se at tiltaket kommer i direkte konflikt med registrerte miljøverdier. Fylkesmannen har dermed ingen merknader til tiltaket.»

Landbrukskontoret Hof, Holmestrand og Re uttaler i e-post av 14.04.2016 til Holmestrand kommune:

«Eiendommen gnr 1 bnr 2 er eid av Holmestrand kommune. Eiendommen er benevnt som Knutseskogen, Bassengparken og Hvidsten. Arealet ser ut til å være avsatt som friområde i kommuneplanen. Det foreligger planer om å tappe ned dammen for å sette i stand demningen.

Landbruk: Det er ingen ordinære landbruksinteresser knyttet til området. Skogen må regnes som parkskog. Landbrukskontoret har ikke forvaltet skogen som omkranser dammen.

Naturverdier: Området er kartlagt ifbm naturtypekartlegging. Faktaark er vedlagt. En sjekk i naturbase viser følgende rødlistearter med tilhold i dammen; fiskemåke (NT) og sivhøne (VU). I tillegg antydes det av registrator av naturtypen at området har egnethet som biotop for salamander -uten at dette er undersøkt. Det er ikke kjent om dammen har fisk.

Det legges mest vekt på arten sivhøne som har få hekkeplasser i Vestfold. Landbrukskontoret har vært i kontakt med Holmestrand fugleforening som opplyser at sivhøne normalt hekker ved dammen. Også i fjor ble den observert der, men da uten hekking. De opplyser også at dammen med insektliv har stor betydning for en rekke andre arter i nærområdet, og fraråder nedtapping i hekketiden.

Før tiltaket gjennomføres burde det vært undersøkt om det finnes storsalamander (CR i rødlista) i dammen. Men nedtappingen kan utføres i oktober eller seinere, vil ikke en evt forekomst av storsalamander bli påvirket.

Konklusjon: Av hensyn til naturverdier (spesielt fugleliv og amfibier) i dammen og området rundt, anbefales det at nedtapping skjer i perioden oktober-mars.»

NVEs vurdering

NVE kan gi tillatelse til midlertidig nedtapping etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet. Det er dokumentert at den tekniske tilstanden på damanlegget er meget dårlig med større sprekker. Det er derfor nødvendig å gjennomføre tiltak på dammen for å tilfredsstille kravene i damsikkerhetsforskriften. For å kunne utføre rehabiliteringsarbeidene, er det nødvendig å senke vannstanden i dam Store Basseng med inntil 3,75 meter under dagens etablerte HRV i en periode på ca. 3,5 måneder.

NVE merker seg at tiltaket med nedtapping er vurdert av tiltakshaver generelt til å ha små konsekvenser for allmenne interesser. Fylkesmannen mener etter en gjennomgang av registreringene i Naturbase og Artsdatabanken at tiltaket ikke kommer i direkte konflikt med registrerte miljøverdier og har dermed ingen innvendinger til tiltaket. Gjennom høringsuttalelsen til Landbrukskontoret opplyses det om at dam Store Basseng med tilhørende nærområde har vært gjenstand for naturtypekartlegging i 2012 og at dammen ble gitt verdien svært viktig med begrunnelse i at den er stor, har ulike typer habitater og at den kan understøtte stor diversitet og større populasjoner. Dammen er ikke fullstendig undersøkt med tanke på biologisk mangfold, men sies å ha potensial for amfibier; stor og liten salamander. Videre er det potensial for insektfauna knyttet til ferskvann, mens det er usikkert om det er fisk i dammen. I søknaden opplyses det om at eventuelle fisk i dammen må være satt ut da vassdraget er for lite til å kunne ha hatt stedegne populasjoner før oppdemmingen. Når det gjelder fugleliv knyttet til dammen er dette godt dokumentert gjennom Holmestrand fugleforening som opplyser at dammen med insektliv har stor betydning for en rekke andre arter i nærområdet i tillegg til sivhøne, og fraråder nedtapping i hekketiden. På denne bakgrunn og også av hensyn til mulig forekomst av stor salamander, anbefaler landbrukskontoret at en eventuell nedtapping bør skje i perioden oktober-mars.

Ut fra de foreliggende opplysninger mener NVE det ikke er grunnlag for å ikke kunne gi tillatelse til en nedtapping. Det er noe usikkerhet knyttet til mulige forekomster av både fisk, amfibier og andre vannlevende organismer. Lokaliteten er av lokale myndigheter vurdert til ikke å være av en slik verdi at det er nødvendig med full biologisk kartlegging i forkant av tiltaket. Landbrukskontoret mener imidlertid at det burde ha vært undersøkt i forkant om eventuell tilstedeværelse av stor salamander. NVE mener heller ikke det er nødvendig med en fullstendig biologisk kartlegging. Ved å gjennomføre nedtappingen utenom hekketiden for fugl, er viktige verdier ivaretatt. For å sikre eventuelle andre arter som måtte være til stede og som ikke tåler tørrlegging, er det mulig å la det bli igjen små vannspeil (bygge små fangdammer) i dammen slik at ikke hele arealet tørrlegges. Det bør derfor lages en plan for en kontrollert nedtapping der man følger med på om det dukker opp arter som bør ivaretas under anleggsarbeidene.

Det bør også lages en plan som omfatter eventuelle nødvendige tiltak i forhold til mulige leirutsklidninger og erosjon rundt dammen, siden det i søknaden opplyses om at nedtapping vil kunne øke erosjon og nedslamming. NVE har sett på kart over løsmasser i tiltaksområdet og funnet marine avsetninger rundt dammen. Det er ikke kjent om det er kvikkleire. Nærmeste kjente kvikkleiresone er Gjølklepp, som ligger i underkant av en km sørvest for dammen. Når vannstanden senkes reduseres mottrykket og ustabile masser kan komme i bevegelse. Stabiliteten av massene rundt bassenget må derfor vurderes før nedtappingen starter.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og at rehabiliteringsarbeidene er påkrevet i forhold til sikkerhet. Det stilles også vilkår om en

kontrollert nedtapping der det skal foreligge en plan om ivaretagelse av biologisk mangfold som ikke tåler tørrlegging. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Ved å ta slike hensyn kan ikke NVE se at en midlertidig senkning av vannstanden i dam Store Basseng er til nevneverdig skade for noen kjente allmenne interesser.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Holmestrand kommune kan tappe ned dam Store Basseng inntil 3,75 meter under etablert HRV ved kote 53,75 i perioden 15. august – 31. november 2016.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Stabiliteten av massene rundt bassenget må vurderes før nedtappingen starter.
- Alle vannførings- og vannstandsendringer skal skje med myke overganger.
- Det må lages en plan for å sikre akvatisk biologisk mangfold i anleggsperioden ved at ikke hele bunnarealet i dammen blir tørrlagt.
- Perioden med senkning av dammen må gjøres så kort som mulig. Oppfylling til normal vannstand skal skje så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.
- Nedtappingen skal kunngjøres én gang lokalt i god tid før nedtappingen starter.
- Det forutsettes at de tekniske planer for rehabiliteringen av dammen godkjent av NVE (ref NVE 200706711-49) blir fulgt.
- NVE forutsetter at Holmestrand kommune har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jf. forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Gry Berg
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

Mottakerliste:

Holmestrand kommune v/Roger Berg
Løvenskiold-Fossum Kraft AS v/Tor Arne Folseraas

Kopi til:

Bodo.Havelberg@holmestrand.kommune.no
Holmestrand kommune v/Roger Berg
Sweco Norge AS v/Knut Tjugen